

GAZETA **Z** GRODZISKA *i okolic*

5/ (206)

2019

ISSN 1234-5296

**Turki w Warszawie uhonorowane
Orderem Świętego Stanisława**

„GRODZISZCZOKI”
NAGRODZONE GRAND
PRIX WOJEWÓDZKIEGO
KONKURSU „LUDOWE
OBRZĘDY I ZWYCZAJE”

3

LEJOWIE Z ZABOR-
CZA W WALCE O
NIEPODLEGŁOŚĆ

12-14

KALENDARZ IMPREZ

18

POŚWIĘCENIE SZTANDARU
„TURKÓW GRODZISKICH”

4

SPOTKANIE AUTORSKIE
Z KAROLINĄ WILCZYŃSKĄ

15

BIEGANIE – POMYSŁ
NA AKTYWNE
SPĘDZENIE CZASU

19

PARADA W STRUGACH
DESZCZU

5

WTORKOWE SPOTKANIE
Z SIOSTRĄ AGNIESZKĄ
PODLES

15

KOLEJNA INWESTYCJA
DROGOWA ROZPOCZĘTA

19

STOWARZYSZENIE „TUR-
KI GRODZISKIE” UHONO-
ROWANE ORDEREM ŚW.
STANISŁAWA

6-9

NATIVE SPEAKER W ZE-
SPOLE SZKOŁ IM. PROF.
FRANCISZKA LEJI W GRO-
DZISKU GÓRNYM

16

OGŁOSZENIA

ZASADY PRAWI-
DŁOWEGO UŻYT-
KOWANIA INSTA-
LACJI SOLARNEJ

20-21

90 LAT OSP W GRO-
DZISKU GÓRNYM

10-11

ANALIZA STANU
GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA
TERENIE GMINY GRODZI-
SKO DOLNE ZA ROK 2018

17

OGŁOSZENIA

22-24

KOMUNIKAT

ZGŁASZANIE AWARII INSTALACJI SOLARNYCH

W przypadku nieprawidłowego działania zamontowanej instalacji solarnej lub uwidocznienia wad instalacji, prosimy o kontakt z **Urzędem Gminy** poprzez informację przekazaną drogą mailową, telefoniczną bądź osobiście (**pok. nr 13**) w celu zgłoszenia usterki.

Zgłaszając awarię mailowo, prosimy o korzystanie z formularza zgłoszenia usterki.

Po przyjeździe upoważnionych pracowników zostaną dokonane czynności sprawdzające w celu oceny powodów i skutków awarii. Po wykonaniu czynności sprawdzających pracownik ten powinien przedstawić pisemne zestawienie ewentualnych stwierdzonych wad lub usterek oraz na piśmie uzgodnić z przedstawicielem gminy i właścicielem nieruchomości sposób ich usunięcia. Jeżeli usterki lub wady są objęte rękojmią lub gwarancją, serwisant powinien usunąć je niezwłocznie bez dodatkowych opłat. Jeżeli usunięcie niezwłoczne nie jest możliwe, usunięcie usterki powinno nastąpić nie później niż w ciągu 7 dni od daty podpisania protokołu z wykonania czynności sprawdzających, chyba, że wykaże się, że usunięcie wad w tym terminie jest niemożliwe.

Dane kontaktowe, pod które należy zgłaszać wszelkie usterki:

serwis@grodziskodolne.pl

Tel. (17) 242 82 65 wew. 233, 231

„Grodziszczoki” nagrodzone Grand Prix Wojewódzkiego Konkursu „Ludowe Obrzędy i Zwyczaje”

W dniach 27 - 28 kwietnia br. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Sędziszowie Małopolskim odbył się XXXI Wojewódzki Konkurs „Ludowe Obrzędy i Zwyczaje”. Jego głównym celem jest ochrona i popularyzacja tradycyjnego folkloru, a w szczególności autentycznych obrzędów i zwyczajów. Wojewódzki Konkurs „Ludowe obrzędy i zwyczaje” to jedna z najstarszych imprez związanych z folklorem na terenie Polski. Organizowany jest od 1987 roku.

Podczas tegorocznej edycji konkursu zaprezentowało się 17 zespołów z całego województwa podkarpackiego, zrzeszających ponad trzysetu artystów-amatorów w wieku od 6 do prawie 90 lat. Grupy przedstawiły obrzędy i zwyczaje rodzinne związane z narodzinami dziecka, chrzcinami, weselem, pogrzebem, cyklem prac na roli, a także widowiska dotyczące świąt Bożego Narodzenia, zapustów, czy Wielkanocy.

Można było zobaczyć również inscenizacje zapomnianych czynności gospodarskich takich jak: tkanie, pranie czy kiszenie kapusty. Naszą gminę, jak co roku, reprezentowały Zespół Śpiewaczo-Obrzędowy „Leszczyńka” i Zespół Regionalny „Grodziszczoki”.

Zespół „Leszczyńka” zaprezentowa-

wał „Zapusty”, czyli zwyczaje czynione na zakończenie karnawału. Jest to pora odwiedzania znajomych i związane z tym gościny mocno zakrapiane gorzałką, granie w karty (nawet przez kilka dni z rzędu), bicie pytań oraz tańce i zabawy.

Zespół „Grodziszczoki” przedstawił widowisko „Lamenty” – autentyczny obrzęd pogrzebowo-żałobny istniejący w Grodzisku poniekąd do chwili obecnej. Pieśni są przekazywane z dziada pradziada i stanowią dla wiejskiej społeczności jeden z najpiękniejszych sposobów pożegnania zmarłych. Najstarsze z nich pochodzą z XVI wieku. „Grodziszczoki” za swój występ otrzymały Nagrodę Główną Grand Prix ufundowaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i nominację do Bukowiny Tatrzańskiej na Międzywojewódzki Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych. Serdecznie gratulujemy Zespołowi i życzymy dalszych sukcesów!

OK

Poświęcenie sztandaru „Turków grodziskich”

Sztandar to symbol i znak rozpoznawczy różnych instytucji. Pełni on funkcję reprezentacyjną i wyraża najważniejsze wartości. Łączy tych, którzy chcą urzeczywistnić te same wartości, a dzięki temu stanowi również znak ciągłości i trwania. Jest on symbolem więzi, która łączy społeczność.

W naszej gminie swoje sztandary mają jednostki OSP, szkoły, Koło Pszczelarzkie a także Orkiestra Dęta. Również Stowarzyszenie „Turki Grodziskie” doczekało się swojego sztandaru, który jest uhonorowaniem wielopokoleniowej służby „za Turka”. W Niedzielę Miłosierdzia Bożego w kościele parafialnym w Grodzisku Dolnym miała miejsce uroczystość poświęcenia sztandaru Stowarzyszenia. Aktu poświęcenia dokonał proboszcz parafii ks. kanonik Jan Kuca, który celebrował także Eucharystię. W historycznym wydarzeniu, które na trwałe wpisze się w karty grodziskich Turków uczestniczyły wszystkie oddziały turków z naszej gminy na czele ze swoimi komendantami. Składamy serdeczne podziękowania panu Wiesławowi Fleszarowi – Kapitanowi Związku Strzeleckiego „Strzelec” i Członkowi Kapituły Św. Floriana za ufundowanie sztandaru oraz księdzu proboszczowi za poprowadzenie tej pięknej uroczystości.

OK

Parada w strugach deszczu

W niedzielę 5 maja br. w Pustyni k. Dębicy odbyła się XVI Ogólnopolska i XXVII Podkarpacka Parada Straży Wielkanocnych. Wzięło w niej udział 37 grup z całej Polski oraz 11 orkiestr dętych. Organizatorem parady była gmina Dębica. Do Dębicy-Latoszyna tradycja straży wielkanocnej dotarła za sprawą pana Stanisława Chmury, pochodzącego z Gniewczyny Łąncuckiej. Pomysłowi przyklasnął ówczesny proboszcz śp. ks. prał. Kazimierz Dominiak. Pierwszą straż grobową Turków uformowano w tej parafii w 1992 roku.

Paradę w Pustyni poprzedziły uroczyste msze św. odprawione w trzech parafiach: św. Stanisława Biskupa Męczennika w Pustkowie Osiedlu, Najświętszego Serca Pana Jezusa w Dębicy-Latoszynie i Narodzenia Św. Jana Chrzciciela w Brzeźnicy. Następnie wszystkie oddziały przemaszerowały na teren obiektu sportowego MULKS w Pustyni, gdzie miała miejsce część oficjalna. Ze względu na trudne warunki pogodowe pokazy musztrowe zostały odwołane.

Naszą gminę reprezentowało 6 oddziałów Turków i towarzysząca im grodziska Orkiestra Dęta.

Stowarzyszenie „Turki Grodziskie” uhonorowane Orderem Świętego Stanisława

Grodziskie Turki wpisały się już na stałe w kulturalno-obyczajowy krajobraz naszej gminy. Są częścią nie tylko wielkanocnej tradycji, ale też współczesną wizytówką Ziemi Grodziskiej. Ta piękna wielopokoleniowa społeczna służba i wierność lokalnej tradycji sprawiły, że grodziskie Turki w 2018 roku otrzymały wpis na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.

Od 2007 roku wszystkie oddziały Turków istniejące w gminie Grodzisko Dolne skupiają się w ramach Stowarzyszenia „Turki Grodziskie”. By docenić rangę i wartość reprezentowane przez tutejsze straże wielkanocne, w roku ubiegłym Stowarzyszenie „Turki Grodziskie” otrzymało sztandar ufundowany przez pana Wiesława Fleszara, członka Kapituły Św. Floriana

na w Polsce. To właśnie z inicjatywy darczyńcy sztandaru stowarzyszenie Turków mogło się ubiegać obecnie o jego odznaczenie z rąk Wielkiej Narodowej Kapituły Orderu Świętego Stanisława w Polsce.

Order Świętego Stanisława został ustanowiony 7 maja, zaś jego pierwsze insygnia wręczył sam król Stanisław August Poniatowski po uroczystej mszy w kościele Świętego Krzyża na Krakowskim Przedmieściu 8 maja 1765 roku. Zgodnie z tradycją inauguracja orderu stała się dniem Święta Orderowego. Inwestytura Orderu Świętego Stanisława odbyła się w dniu 12 maja br. w warszawskiej Bazylice Św. Krzyża. Uroczystości rozpoczęły się o godz. 13.00 mszą św. którą celebrował biskup senior diecezji drohiczyńskiej, Antoni Pacyfik Dydycz w koncelebrze ks. Zygmunta Berdychowskiego – proboszcza tamtejszej parafii i ks. kanonika Jana Kucy – proboszcza Parafii Grodzisko Dolne.

Na warszawskie uroczystości pojechały wszystkie oddziały Turków z naszej gminy, na czele z Wójtem

Jackiem Chmurą, dyrektorem Ośrodka Kultury – Katarzyną Mach-Wawrzaszek, O. Pawłem Chmurą, radnym Stanisławem Krylą oraz całą Orkiestrą Dętą.

Po uroczystej mszy świętej nastąpiło uhonorowanie sztandaru Stowarzyszenia Turki Grodziskie Orderem I klasy. Ordery III klasy z rąk Wielkiego Mistrza otrzymali ponadto wieloletni, zasłużeni komendanci oddziałów – Tadeusz Różycki, Stanisław Czerwonka i Zbigniew Rydzik. Tak dobiegła końca część główna. Teraz przyszła pora na pokazowe akcenty.

W paradnym wojskowym szyku, przy wtórze orkiestry komendanci poprowadzili swe oddziały przez Krakowskie Przedmieście na plac Zamkowy. Tutaj przy licznie zgromadzonej publiczności miała miejsce defilada z elementami musztry paradnej. Trzeba zauważyć, że to wyjątkowe wielkanocne wojsko zrobiło na warszawiakach niemałe wrażenie i jakże przepięknie prezentowało się na tle Zamku Królewskiego.

OK

90 lat OSP w Grodzisku Górnym

3 Maja to szczególny dzień dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Górnym. Właśnie w tym dniu nasza jednostka świętowała 90-lecie niesienia bezinteresownej pomocy w obliczu zagrożenia.

Uroczystość połączona z gminnymi obchodami Dnia Strażaka rozpoczęła się wspólnym przemarszem spod strażnicy zebranych pocztów sztandarowych, zaproszonych gości oraz wszystkich druhów na czele z Orkiestrą Dętą z Grodziska Dolnego, do Kościoła Parafialnego w Grodzisku Dolnym, gdzie o godzinie 11.00 odbyła się uroczysta Msza Święta w intencji Jednostki Jubilatki oraz wszystkich zgromadzonych druhów i ich rodzin. Mszę Świętą odprawił ks. kanonik Jan Kuca

– Proboszcz Parafii Grodzisko Dolne w koncelebracji emerytowanego już

proboszcza ks. kanonika Antoniego Pawuła. Po niej delegacje z wiązkami udały się pod znajdującą się przy kościele figurę świętego Floriana, by tam zawierzyć pożarną posługę strażackiemu patronowi.

Następnie w uformowanym szyku, ze sztandarami, uczestnicy uroczystości udali się na plac przy remizie OSP w Grodzisku Górnym, gdzie dowódca uroczystości dh Andrzej Moszkowicz złożył meldunek o gotowości do rozpoczęcia uroczystości Prezesowi Powiatowemu ZOSP RP dh Józefowi Golcowi. Następnie podczas podnoszenia państwowej flagi na maszt, rozbrzmiał Mazurek Dąbrowskiego.

90 lat temu 13 października 1929 to się stało. W tym właśnie dniu z inicjatywy ówczesnego Naczelnika Gminy - Piotra Kulpy w jego domu odbyło się zebranie założycielskie, gdzie do życia powołano nową drużynę liczącą 24 członków. „Bogu na chwałę, Ludziom na ratunek.” Tymi słowami został rozpoczęty uroczysty apel przez Prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Górnym dha Jana Kosiora, który przypomniał rys historyczny jednostki a następnie przywitał wielu znakomitych gości przybyłych na naszą uroczystość.

Kolejnym ważnym punktem było wręczenie medali i odznaczeń dla druhów zasłużonych dla pożarnictwa.

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda nadał „**Brązowy Krzyż Zasługi**” Prezesowi OSP w Podlesiu - Kazimierzowi Bechcie – odznaczenie to zostało wręczone podczas uroczystości w Kalwarii Pałacowskiej,
- Zarząd Główny ZOSP RP nadał medal „**Złoty Znak Związku**” dla dha Józefa Serafina,
- Zarząd Główny ZOSP RP nadał „**Medal im. Bolesława Chomicza**” dla dha Jana Kosiora i dha Stanisława Wojtyny,
- Zarząd Wojewódzki ZOSP RP nadał **Złoty Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa”** dla dha Pawła Matuszka, Srebrny Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa” dla dha Andrzeja Leji, **Brązowy Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa”** dla druhny Moniki Ślady i dha Andrzeja Jońca,

Oznakę „**Strażak Wzorowy**” otrzymali dh Daniel Brudniak, dh Dominik Sołek, dh Krzysztof Czerwonka i dh Seweryn Świąder.

- Zarząd Wojewódzki ZOSP RP nadał również odznaczenia za wysługę lat:
 - 60 Lat** - dh Tadeusz Kulpa
 - 55 Lat** - dh Jan Chmura, dh Włodzimierz Majkut
 - 50 Lat** - dh Stanisław Szklanny, dh Józef Klin
 - 45 Lat** - dh Tadeusz Marek, dh Władysław Danak, dh Stanisław Baj, dh Mieczysław Rynasiewicz
 - 40 Lat** - dh Jan Kosior, dh Eugeniusz Danak, Zbigniew Klin
 - 35 Lat** - Tadeusz Wróbel, Andrzej Zagrodzki
 - 30 Lat** - dh Mieczysław Tołpa, dh Piotr Chmura, Tadeusz Ślanda
 - 25 Lat** - dh Krzysztof Kulpa, dh Stanisław Ślanda, dh Andrzej Pytel, dh Eugeniusz Pytel, dh Andrzej Joniec, Piotr Klin, Andrzej Konieczny, Tomasz Bielecki

- 20 Lat** - dh Adam Chmura, dh Paweł Matuszek, dh Grzegorz Bajan, dh Piotr Kulpa
 - 15 Lat** - dh Grzegorz Łazarowicz, Łukasz Matuszek, dh Łukasz Czerwonka, dh Krzysztof Brudniak
 - 10 Lat** - dh Grzegorz Matuszek, dh Zbigniew Czerwonka, dh Tomasz Kuras, dh Daniel Brudniak, dh Tomasz Wikiera, dh Dariusz Wikiera
- Po wręczeniu medali i odznaczeń ks. kanonik Jan Kuca, Proboszcz Parafii Grodzisko Dolne, poświęcił pamiątkową tablicę, na której wszyscy zaproszeni goście, druhowie i sponsorzy wbili swój imienny gwóźdź pamiątkowy.

Z okazji Jubileuszu 90-lecia jednostka otrzymała wiele okolicznościowych listów gratulacyjnych.

Po zakończeniu wystąpień gości, Prezes naszej jednostki podziękował wszystkim sponsorom, bez których nie udało by się zorganizować tak wspaniałego Jubileuszu oraz Orkiestrze Dętej, która uświetniała całą uroczystość. Szczególne podziękowania złożył panu Wójtowi Gminy Grodzisko Dolne Jackowi Chmurze za okazaną pomoc przy organizacji oraz za przekazanie piły spalinowej na wysięgniku. Po zakończeniu części oficjalnej wszyscy zebrani zaczęli wspólne biesiadowanie, podczas którego koncertowała, jak zawsze niezawodna, Orkiestra Dęta z Grodziska Dolnego pod czujną batutą swojego dyrygenta Jakuba Magonia.

Grzegorz Matuszek

Lejowie z Zaborcza w walce o niepodległość

Kiedy we wrześniu 2018 roku w Grodzisku Dolnym została otwarta wystawa przedstawiająca bohaterów Grodziskich, którzy walczyli o niepodległość w I i II wojnie światowej, pomyślałem o mojej rodzinie – rodzinie Lejów z Zaborcza.

Pewnie takich rodzin w naszej gminie jest więcej. Wciąż żyją ludzie, którzy pamiętają tamte wydarzenia, ale pamiętają je różnie. Bo historia, wbrew pozorom, nawet ta nieodległa, jest obarczona subiektywnymi odczuciami i wybiórczą pamięcią. Piszę te wspomnienia na podstawie wiadomości, które słyszałem w rodzinnym domu, podczas spotkań rodzinnych, rozmów prowadzonych z moimi stryjkami – Stanisławem, Janem, Feliksem i Franciszkiem oraz bratem mojego dziadka prof. Franciszkiem Leją. To Józef Leja – mój dziadek, brał udział w pierwszej wojnie światowej, a jego synowie a moi stryjkowie Stanisław, Jan i Feliks – każdy w innym miejscu – walczyli z wrogiem na różnych frontach drugiej wojny światowej. Franciszek został powołany do Junaków. Profesor Franciszek Leja aresztowany 6 listopada 1939 roku przez gestapo razem z 183 profesorami na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Po zwolnieniu z obozu Sachsenhausen w maju 1940 roku pozostał bez środków do życia i powrócił z żoną do Grodziska, gdzie prowadził tajne nauczanie.

Pamiętam opowieści o pierwszej wojnie światowej mojego dziadka Józefa Leji urodzonego 23.02.1883r. Spędził w wojsku ponad 4 lata i jako ułan podoficer w austriackiej armii szczęśliwie po zakończeniu wojny w 1918r. powrócił do rodziny. Wielką przyjaźnią związany był z byłymi żołnierzami – kolegami z tego

samego pułku, a pochodzącymi z naszej gminy i nie tylko (byli to m.in. Szozda, Majkut, Hanus, Kojder z Opalenisk, Leja z Leżajska). Często w niedziele spotykali się i snuli opowiadania o wspólnie przeżytych chwilach, znanych im terenach, które pokonywali konno.

Moja babcia Aniela, z domu Pawlik, wspominała, że w okresie wojny były bardzo ciężkie czasy. Trudno było pogodzić prowadzenie gospodarstwa, wychowywanie trójki dzieci i opiekę nad pasieką, choć umiejętności te wyniosła z rodzinnego domu. W pracach tych niewiele mógł pomóc mój pradziadek – Jan Leja, który był w podeszłym wieku i zmarł niedługo po odzyskaniu niepodległości (21.02.1919r.). Na szczęście wojna się zakończyła i najważniejszą sprawą pozostało gospodarstwo i wychowanie dzieci. Dla chłopów rolników był to bardzo ciężki okres. Wszystkie prace wykonywało się ręcznie. Nie było rynku zbytu na produkty rolne, nie było konkurencji. Na wsi panowała bieda. Chłopi w Grodzisku zaczęli się organizować. W 1923 roku w Grodzisku została założona Spółdzielnia Mleczarska, a w 1924 Kasa Stefczyka. Większość rodzin w Grodzisku była wielodzietna. Rodzina Lejów w tym okresie liczyła sześćoro dzieci – jedną córkę Marię (1910) i pięciu synów: Stanisław (1912), Jan (1918), Franciszek (1920), Wincenty (1922) i Feliks (1924). Przykładem swojego stryja wszyscy chcieli się kształcić. Maria ukończyła szkołę 4-klasową w Grodzisku „Miasteczku”. Brat Stanisław postanowił kształcić się dalej. Pomimo braku środków, po ukończeniu 4-klasowej szkoły w Grodzisku „Miasteczku”, postanowił kontynuować naukę. Dzięki zaangażowaniu grodziskiego nauczyciela, który za niewielką za-

płatę w naturze (mąka, ziemniaki, miód) poprzez korepetycje przygotował Stanisława do corocznego egzaminu w 6-klasowym gimnazjum w Leżajsku. Widział w nim uzdolnienia matematyczne. Po ukończeniu szóstej klasy Stanisław dzięki pomocy miejscowego proboszcza ks. prałata Feliksa Świerczyńskiego kontynuował dalszą naukę w Małym Seminarium Duchownym w Przemyślu, gdzie zdał maturę. W tym czasie profesor Franciszek, chcąc pomóc swojemu bratu, zaproponował bratankowi Jankowi adopcję. Jan nie przyjął to z zachwytem, ale ciekawy poznania świata i mieszkania w Warszawie, szybko się z tym pogodził. Babcia ubolewała, ale w końcu też się zgodziła. Formalności załatwili u leżajskiego notariusza. Dalsze wychowanie i kształcenie Janka odbywało się u adopcyjnych rodziców.

Stanisław kontynuował studia na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Po ukończeniu rozpoczął pracę jako pracownik naukowy. Przed ostatnim rokiem odbył roczne szkolenie wojskowe w 12 Dywizji w Tarnopolu. W 1939 roku ożenił się z Barbarą Śmiałek z Wólki Grodziskiej, współautorką książki „Zwyczaje Grodziskie”, która w tym okresie pracowała jako nauczycielka polonistka na Podolu. Wybuch II wojny światowej zastał ich we Lwowie. Stanisław został powołany do 52 Pułku Piechoty w Złoczowie. Jego kompania rozpoczęła przemieszczanie się w kierunku południowym, które zostało drastycznie przerwane 17 września. Najpierw euforia, że rosyjskie wojska idą z pomocą, ale pierwszy atak na wojsko polskie udowodnił, że to inwazja rosyjska na nasz kraj. Żołnierzy rozbrojono i w bydłych wagonach wywożono na Sybir. Stanisławowi udało się zbiec z zasadzki i poprzez

lasy, pokonując drogę około 75 km, dotrzeć do Buczacza. Wiedział, że tam znajdzie schronienie u miejscowego proboszcza ks. dziekana Jońca, pochodzącego z Grodziska, który był wujkiem jego żony Basi. Przez kilka dni tam się ukrywał i gdy zdobył lepsze ubranie, pojechał do Lwowa, gdyż została tam jego żona w ciąży. Od właściciela domu, w którym mieszkali, dowiedział się, że jakiś jegomość z NKWD wypytывał o niego. Dowiedział się, że rozpoczęły się rejestracje i wywózki w głąb Rosji. Jeszcze kiedy się ukrywał w Buczaczu, księdza Jońca odwiedził leżajszczanin, który przed wybuchem wojny zajmował jakąś posadę w Zarządzie Lasów we Lwowie. Wybierał się on konno w rodzinne strony. Twierdził, że tam jest bezpieczniej, ale trzeba mieć pieniądze, żeby przekupić ludzi strzegących nowopowstałej granicy. Udało mu się przejść, bo wstąpił do Grodziska (na Zaborcze) i przekazał mojemu dziadkowi informację. Takie było życzenie Stanisława. Dziadek, aby ratować syna, sprzedał krowę i pieniądze przekazał młodszemu synowi Janowi, aby dostarczył je do Lwowa. Jan był wtedy studentem 3-go roku Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Brał udział w kampanii wrześniowej i po rozproszeniu wojska wspólnie z kolegami powrócił do Grodziska. Przyjął prośbę mojego dziadka, a jego serdeczni koledzy zdecydowali, że idą z nim. Byli to: kleryk Wojciech Szklanny, Kazik Markocki student AGH, syn grodziskiego listonosza i Kazik Hozer z Krosna – też student AGH (był ponoć złotą rączką i w grodziskim młynie Szpilów naprawiał maszynę parową). Na piechotę wybrali się z Zaborcza kierując się przez stację kolejową do Tryńczy, aby przekroczyć granicę na Sanie w okolicy Sieniawy. Jeszcze przed Tryńczą Hozerowi urwała się podeszwa od buta i koledzy zdecydowali, że musi wrócić. Pozostałych rolnik z Ubieszyna przewiózł łódką

przez San i gdy byli już na drugiej stronie, z zarośli wyszło dwóch żołnierzy NKWD z bronią. Mimo posiadanych pieniędzy nie udało im się wykupić. Zostali aresztowani i pierwszy dzień przesiedzieli w tymczasowym areszcie w Sieniawie. Przewiezieni do Przemyśla i załadowani w bydłące wagony w niehumanitarnych warunkach po kilku tygodniach podróży dotarli do Końsk-Workuta. Podobny los spotkał Stanisława i Basię. W wynajmowanym mieszkaniu we Lwowie o godzinie piątej rano obudzili ich głośny dzwonek. Przed drzwiami czekało czterech żołnierzy i oficer NKWD. Wylegitymowali ich i odczytali pismo, że z nakazu Wierchownyj Soviet są skazani na przesiedlenie w głąb Związku Radzieckiego i mają godzinę na spakowanie się. Przewieziono ich na dworzec we Lwowie i załadowano w bydłące wagony. Basia była w siódmym miesiącu ciąży. Podróż w niehumanitarnych warunkach trwała sześć tygodni, aż dotarli do stacji Tesma, Serowski Rejon, Swierdłowska Oblast. Basia na trzeci dzień po przyjeździe urodziła córeczkę Renię. Stanisław pracował przy wyrębie drzew, a później przy przecieraniu pni na deski. Jedzenia ciągle było mało, bo nigdy nie mógł wypracować normy. Pchły, wszy i pluskwy bardzo im dokuczały. W 1941 roku urodził im się syn Jerzy. Sytuacja polityczna także zaczęła się zmieniać. Generał Anders uzyskał wolność i zaczęto organizować zapisy do armii w punktach zbornych. W sierpniu 1942 roku zostali przewiezieni statkiem do Pahlevi, a później do Teheranu. Tu powstały obozy oddzielne dla ludności cywilnej i umundurowanych. Tu rozpoczęło się ćwiczenie wojska. Byli szczęśliwi, ale krótko. Zachorowały dzieci i zostały przewiezione do szpitala, skąd już nie wyszły. Renia i Jerzy zmarli w wigilię Bożego Narodzenia 1942 roku, ich groby znajdują się w Iranie. Stanisław zostaje przydzielony do 9-tego Baonu 3 Brygady, 3-ciej Dywizji Piechoty

jako dowódca plutonu łączności i pod koniec 1943 roku ląduje w Italii. Walczy nad rzeką Sangro, pod Monte Cassino, Anconą i Bolonią. Kiedy żołnierze dotarli do Bolonii 8 maja 1945 roku, usłyszeli komunikat o zakończeniu wojny. W dniu pierwszego ataku na Monte Cassino tj. 12 maja 1944 roku w Palestynie Stanisławowi urodził się syn Janusz. Zobaczył go dopiero po zakończeniu wojny, kiedy wyjechał do Palestyny. Dla nich wędrówka się jednak nie zakończyła. Wiedzieli, co może ich czekać po powrocie do ukojonej ojczyzny. Przez krótki czas pracowali we Włoszech jako nauczyciele, ale w 1947 roku zdecydowali się na wyjazd do Anglii. Przecież tam czekał na nich Janek, brat Stanisława. On także wraz z kolegami z Armią Andersa wyostał się w 1942 roku z kraju, gdzie ludzi traktowano gorzej niż zwierzęta. Jan dostał przydział w Armii Andersa do pułku spadochroniarzy. Walczył w Anglii. Kleryk Wojciech Szklanny podczas wędrówki przez Liban w Bejrucie przyjął święcenia kapłańskie i był kapłanem w Armii Andersa. Po wojnie zamieszkał w USA. Zmarł w 1968 roku. Spoczywa na cmentarzu w Grodzisku Dolnym. Kazik Markocki emigrował do Kanady i tam spędził resztę życia. Jan po zakończeniu wojny pracował i studiował w Anglii. Tam poznał swoją żonę Mery z domu Dowling. Tam się ożenił, a po zakończonych studiach w 1950 roku wyjechali do południowej Afryki i tam pracował jako chemik, gdzie budował fabryki metalurgiczne. Po trzech latach powrócił do Anglii na dalsze studia na Uniwersytecie Cambridge uzyskując doktorat z chemii koloidów. Pod koniec lat 50-tych wyjechał do Kanady i zamieszkał w Edmonton. W 1963 roku uzyskał tytuł profesora metalurgii.

Do tego okresu do Grodziska nie docierały żadne wiadomości, nie dotarł ani jeden list – ani od Sta-

niśława, ani od Jana. Pewnie Urząd Bezpieczeństwa Publicznego kontrolował korespondencję od byłych żołnierzy Armii Andersa. Pamiętam, jak na początku lat 60-tych, moja babcia otrzymała pierwszy list, w którym Jan opisywał, że uczestniczył w Konferencji Naukowej w Nowym Jorku, w której brali udział też naukowcy radzieccy. Rozmawiał z nimi w języku rosyjskim i powiedział im, że języka rosyjskiego nauczył się pracując w łagrach rosyjskich. Oczywiście zaprzeczyli, że nic takiego w Związku Radzieckim nie było. Otrzymał także ustne, a w terminie późniejszym, pisemne zaproszenie na konferencję do Moskwy. Babcia bardzo to przeżywała i jak później powiedział, że z czasem zapomniał o katogach w obozie pracy i chciał przylecieć do Moskwy, aby później odwiedzić rodzinę. Tylko prośby mojej babci, a jego matki w trosce o jego bezpieczeństwo powstrzymały jego zamiary. Stanisław i Basia pracowali w Anglii jako nauczyciele. Na emigracji było tysiące Polaków. W 1950 roku w Londynie urodził im się drugi syn Stanisław i rozpoczęli dalszą wędrówkę. Popłynęli statkiem do Nowego Jorku i zamieszkali w New Jersey, a po kilku miesiącach przenieśli się do Buffalo. Stanisław pracował w różnych firmach. Od 1953 roku wykładał na Uniwersytecie Cornell i tu się doktoryzował. Po ciągłych wędrówkach stan zdrowia Basi ciągle się pogarszał. Operacja na otwartym sercu przydłużyła jej życie o kilka lat. Zmarła w 1962 roku. Pomimo wielkiego żalu z pomocą przyjaciół Stanisław przetrwał ciężkie chwile, powoli zapominając o ciosach losu. Ożenił się kolejny raz z Hanną Bienias, Polką mieszkającą na stałe w USA, żołnierzem Powstania Warszawskiego. Kolejna jego praca to Uniwersytet Kalamazzo w stanie Michigan, skąd w 1982 roku przeszedł na emeryturę i wraz z żoną zamieszkał na Florydzie. Tam zmarł 27.09.2000 roku. Posiadał wie-

le odznaczeń państwowych. Jego żona Hanna zmarła w grudniu 2018 i pochowana została na Powązkach w Warszawie z honorami należnymi żołnierzowi Powstania Warszawskiego.

Janek pod koniec lat 60-tych zamieszkał w Kalifornii, a później przeniósł się do Vancouver. Był autorem wielu publikacji naukowych. Został odznaczony wieloma odznaczeniami państwowymi, a na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie tytułem doktora honoris causa. Miał liczną rodzinę: sześcioro dzieci, 4 córki i 2 synów (moje kuzynostwo mieszka w Angli, USA i Kanadzie). Zmarł 4 listopada 2009 roku.

W rodzinnej bibliotece posiadamy książkę w języku angielskim pt. „JANEK a story of survival”, w której Allick Dowling opisał życie Janka i nie tylko.

W tym czasie kiedy bracia Stanisław i Jan przepadli bez śladu, rodzina próbowała dowiedzieć się przede wszystkim czy żyją. Nie było od nich żadnych wiadomości. Najmłodszy z braci Feliks też zaangażował się w pracę konspiracyjną w BCh. Wspólnie z kolegami – Józkiem Bajem, synem grodzkiego wójta i Józkiem Pielą – chcieli bić się z okupantem. Feliks zmobilizowany został do wojska przez RKO Jarosław 16.11.1944r. Służył w 4 Dywizji Piechoty 18 Pułku 3 Baonu. Brał udział w walkach o Warszawę i na całym szlaku bojowym od Warszawy do Berlina, m.in. o Wał Pomorski. Został ranny pod Kołobrzegiem w dniu 9.03.1945 roku. Po wyzwoleniu pozostał w wojsku. W czerwcu 1945 roku został skierowany do szkoły oficerów W.B.W w Legnicy, którą ukończył w stopniu porucznika. Po wojnie walczył z bandami UPA. Awansował do stopnia kapitana. W wojsku służył do 1950 roku i na własną prośbę odszedł ze służby w Ludowym Wojsku

Polskim. Za zasługi w walce z hitlerowskim najeźdźcą otrzymał wiele odznaczeń, m.in.: Medal za Warszawę, Medal za Odrę i Nysę, Odznakę Grunwaldzką, Medal Zwycięstwa i Wolności, Za Oswobodzenie Warszawy, Medal za Zwycięstwo w Wielkiej Wojnie z Niemcami, Medal za udział w walkach o Berlin. Jak opowiadał, w jego pułku byli także inni Grodziszczanie, m.in.: szer. Feliks Pająk w kompanii rppnc 2 baonu, Jan Obara z Laszczyn w 3 komp. 1 baonu. Po wyjściu ze służby wojskowej Feliks mieszkał i pracował w Warszawie. Zmarł 14.03.2014r. Pamiętam kiedy rodzeństwo mojego ojca spotkało się w komplecie w 1973 roku. Jan i Stanisław pierwszy raz w Polsce od 1939. Powitania, łyzy szczęścia i opowiadania. Przecież do opowiadania mieli ponad 30 lat. Byli wszyscy – Maria, Stanisław, Jan, Franciszek, Wicek i Felek. Była też część rodziny – ta mieszkająca w Polsce. Z wielkim zainteresowaniem słuchaliśmy opowieści – szczególnie tych z radzieckich łagrów. Stanisław opowiadał jak po sześciu miesiącach spotkał Jana. Brudni i zarośnięci nie poznali się. Dopiero rozmowa i pytania: – „Skąd jesteś?”. – „Od Przeworska”. – „Ja też”. Widziałem jak wszyscy ocierali łyzy z oczu. Rozmowy i opowiadania trwały godzinami. Wtedy właśnie Jan i Stanisław przyjechali na kongres uczonych polskiego pochodzenia, zjazd naukowców ze środowisk polonijnych, który odbył się w Krakowie. W tym czasie polska prasa robiła z nimi wywiady, pisali o nich krótkie biografie, a w nich, że Stanisław podczas II wojny światowej spędził pewien okres w głębi Związku Radzieckiego, a Jan, że w 1940 roku znalazł się na terenie Związku Radzieckiego. Podziwiałem ich wielkość za to, że z czasem zapomnieli o katogach, jakich doznali w obozie pracy i nie czuli nienawiści do swych katów.

Józef Leja

Spotkanie autorskie z Karoliną Wilczyńską

W ramach Dyskusyjnych Klubów Książki 6 maja 2019 roku w Gminnej Bibliotece Publicznej w Grodzisku Dolnym odbyło się spotkanie autorskie z powieściopisarką Karoliną Wilczyńską. "Rozumiem kobiece emocje" – tak siebie przedstawia pani Karolina i to motto stało się motywem przewodnim tegoż wieczoru.

Karolina Wilczyńska jest pisarką, terapeutką, w swoim dorobku literackim może się pochwalić między innymi takimi pozycjami jak: „Performens”, „Ta druga”, „Anielski kokon”, „Jeszcze raz, Nataszo” i bestsellerowej sagi „Stacja Jagodno” oraz serii powieści „Rok na Kwiatowej”.

Pani Karolina pochodzi z Kielc, gdzie obecnie mieszka i tworzy. Podczas spotkania pisarka opowiedziała o swoim przywiązaniu do Gór Świętokrzyskich i okolic, tereny te pani Karolina stara się promować

poprzez swoją twórczość. Zaprezentowała swoje książki, opowiedziała również skąd czerpie pomysły na coraz to nowe serie. Niewiele jej książek to pojedyncze powieści, większość to właśnie kilkutomowe serie pozwalające nam przez dłuższy czas poznawać ich bohaterów. Cała jej twórczość, jak też i spotkanie autorskie, to przede wszystkim kobiece emocje niezależnie od wieku bohaterek. Książki pani Karoliny

pokochoły tysiące Polek, bo każda z nich może odnaleźć w bohaterkach cząstkę siebie. Tak też jest w naszej bibliotece, posiadamy większość książek autorki ale są u czytelników. Tylko w trzech pozycjach mogliśmy otrzymać dedykacje. Na koniec spotkania, każdy mógł zakupić dowolną książkę oczywiście z dedykacją.

Krystyna Zagrodzka

Wtorkowe spotkanie z siostrą Agnieszką Podles

W dniu 31 kwietnia br. w Dziennym Domu Pomocy w Grodzisku Dolnym gościliśmy Siostrę Agnieszkę Podles ze Zgromadzenia Misyjnego Służebnic Ducha Świętego, która pracuje na misjach w Paragwaju.

Paragwaj jest państwem śródlądowym położonym w centrum kontynentu Ameryki Południowej, w strefie tropiku. Stolicą jest Asunción (Wniebowzięcie). Jest to centrum kulturalne Paragwaju i jedno z najstarszych miast. Paragwaj jest państwem dwujęzycznym. Pierwszym obowiązującym językiem jest Guarani a drugim hiszpański. Guarani jest językiem onomatopeicznym, co znaczy, że wiele jego słów, podobnie jak i muzyka, naśladuje dźwięki zwierząt i środowiska naturalnego. Około 95% ludności Paragwaju to Metysi, czyli ludność mieszana pochodzenia hiszpańskiego i rdzennej Guarani. Każdy, kto do-

ciera do Paragwaju musi przyzwyczać się do upałów i dużej wilgotności powietrza. Siostra Agnieszka podzieliła się swoimi doświadczeniami i przeżyciami z posługi misyjnej w Paragwaju. Zawsze uśmiechnięta, pozytywnie nastawiona do ludzi – opowiadała o pracy siostr w Paragwaju, o swoich wrażeniach ze spotkań z tamtejszymi mieszkańcami, o trudach dnia codziennego tych ludzi.

To co usłyszeliśmy od Siostry Agnieszki dało nam wiele do myślenia. Ujęło nas wszystkich jej piękne świadectwo wiary, miłości i oddania drugiemu człowiekowi.

Spotkanie na długo pozostanie w naszej pamięci, a Siostrze Agnieszce życzymy dużo siły, odwagi, miłości tych, do których została posłana i oczywiście opieki Ducha Świętego w tej trudnej pracy misyjnej.

Maria Rydzik

Native speaker w Zespole Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym

Od 1 września 2018r. Zespół Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym jest beneficjentem grantu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności w programie English Teaching. W szkole realizowany jest projekt „Angielski na scenie”, w ramach którego szkoła była gospodarzem niezwykłego spotkania.

W dniu 4 kwietnia 2019r. wyjątkowym gościem był native speaker pan Paul Makin, który poprowadził z uczniami trzy nietypowe lekcje. Pan Paul pochodzi z Anglii, a obecnie prowadzi zajęcia językowe dla uczniów w Polsce. Zabawny i energiczny sposób prowadzenia zajęć przypadł do gustu wszystkim uczestnikom, a przygotowane zabawy

i słownictwo pomogły w lepszej komunikacji i mobilizowały uczniów do rozmowy w języku angielskim. Nasz gość bardzo szybko nawiązał wspólny kontakt z młodzieżą. Niewątpliwie wizyta Paul'a była zachętą do dalszej, intensywnej nauki języka angielskiego, jak i sprawdzianem własnych kompetencji językowych. Takie spotkanie z obcokrajowcem ma ogromny wpływ na rozwój ucznia w kontekście rozwoju językowego. Przede wszystkim, uświadamia w jakim celu uczymy się języków

obcych oraz niezmiernie motywuje do nauki. Należy korzystać z możliwości zaproszenia native speaker'a, mając świadomość nieocenionych walorów takiej wizyty. Nauka języków obcych jest jednym z priorytetów i koniecznością w dzisiejszych czasach, a nasza szkoła realizując między innymi projekty Erasmus+, czy uczestnicząc w programie English Teaching, umożliwia uczniom doskonalenie umiejętności językowych, jak i otwiera na świat.

Joanna Sołek

Informujemy wszystkich mieszkańców zgodnie z Komunikatem Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa o zagrożeniu upraw roślin takich jak groch siewny i truskawka przez szkodniki atakujące podane rośliny

Na plantacjach grochu siewnego stwierdzono występowanie oprzędzików. Jest to owad – chrząszcz, osiągający około 0,5 cm długości. Dorosłe osobniki są pokryte brunatnymi lub szarymi łuskami, które na przepleczu tworzą jaśniejsze linie. W Polsce występuje na całym obszarze. Gatunek ten zasiedla mury, łąki, pola oraz miejsca ruderalne, ogrody i trawniki miejskie, jak również obrzeża lasów i dróg. Dorosłe osobniki spotykane są na roślinach w okresie maj - wrzesień, a w pozostałych miesiącach pod szczątkami roślinnymi oraz pod opadłymi liśćmi i w kępach traw. Wiosną rozpoczynają żer na roślinach, uszkadzając pęczniejące nasiona, pojawiające się liścienie i liście. Na liściach chrząszcze wygryzają charakterystyczne „ząbki”. Szkody spowodowane żerem

oprzędzików wzrastają, gdy niska temperatura i brak opadów wiosną hamują rozwój roślin.

Decyzję o sposobie i terminie zwalczania oprzędzików na plantacjach grochu siewnego należy podjąć po przeprowadzeniu obserwacji roślin. Przeprowadzenia zabiegu zwalczania owada dokonujemy wtedy, kiedy stwierdzimy na plantacji ok. 10% uszkodzonych kiełkujących nasion, lub ok. 10% roślin z uszkodzonymi liśćmi, a także kiedy liczba chrząszczy na 1m² wynosi min. 6 w okresie od wschodów do stadium 2 - 3 liści.

Plantacjom truskawek zagraża z kolei kwiecień malinowiec. Jest to odmiana chrząszcza, którego osobniki dorosłe mają 2 do 4 mm długości i pokryte są czarnymi łuskami (u osobników doj-

rzewających jasno-szarymi). Larwy, a następnie poczwarki rozwijają się wewnątrz pąku kwiatowego. Chrząszcze pojawiają się na plantacjach zwykle około połowy kwietnia, żerują na liściach, wyjadając w nich małe, owalne dziurki. Główne szkody to podcięte szypułki pąków kwiatowych, które zwisają i opadają (w pąkach są jaja, a później brudnobiałe larwy).

Decyzję o sposobie i terminie zwalczania kwieciaka malinowca należy podjąć po przeprowadzeniu obserwacji.

Lustracje na plantacjach przeprowadza się około 1 - 2 tygodnie przed kwitnieniem oraz po rozwinięciu się pierwszych kwiatów. Stwierdzenie obecności 2 chrząszczy strząśniętych z 200 kwiatostanów jest podstawą do zastosowania zabiegów zwalczających szkodnika.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Grodzisko Dolne za rok 2018

1. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1454) jednym z zadań gmin, dotyczącym utrzymania czystości i porządku, jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, jak również potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie gminy oraz kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w roku 2018 realizowany był przez Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Leżajsku, ul. Żwirki i Wigury 3, 37 - 300 Leżajsk.

Odpady mieszkańcy gminy przekazywali podczas comiesięcznej zbiórki „u źródła” z zastosowaniem worków i pojemników. Dla przypomnienia podajemy rodzaje worków do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

- żółty – worek przeznaczony na tworzywa sztuczne, puszki, drobny złom, opakowania wielomateriałowe, opakowania ulegające biodegradacji;

- zielony – worek przeznaczony na szkło bezbarwne i kolorowe;

- niebieski – worek przeznaczony na papier i tekturę;

- brązowy – worek przeznaczony na odpady ulegające biodegradacji i odpady zielone;

- szary – worek przeznaczony na drobny gruz budowlany i zimny popiół.

W celu kontroli prawidłowości segregacji gmina Grodzisko Dolne posługuje się systemem znakowania worków i pojemników na odpady komunalne w postaci kodów kreskowych. Każdy właściciel nieruchomości otrzymywał z Urzędu Gminy unikalny zestaw kilkudziesięciu kodów kreskowych, które powinien nakleić na każdy wystawiony przed posesją worek lub pojemnik.

W 2018 roku z terenu gminy Grodzisko Dolne zebrano **661,880 Mg** odpadów zmieszanych. Z kolei ilość odpadów selektywnie odbieranych z terenu gminy w 2018r. wynosiła: papier i tektura - **23,950 Mg**, tworzywa sztuczne - **46,025 Mg**, szkło - **180,2 Mg**, metale żelazne - **0,456 Mg**, metale nieżelazne - **0,027 Mg**, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - **6,166 Mg**, odpady wielkogabarytowe - **89,200 Mg**, zużyte opony - **48,441 Mg**

(wyjaśnienie skrótu „Mg” – megagram tzn. tona)

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj. papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła dla gminy Grodzisko Dolne w 2018r. wyniósł około 80%, natomiast osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2018r., wyniósł również około 80%. Są to wyniki bardzo dobre.

2. Liczba nieruchomości i mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Grodzisko Dolne.

Liczba osób zameldowanych na dzień

31.12.2018r. – **8229 osób.**

Liczba nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wg stanu na dzień 31.12.2018r.:

- nieruchomości zamieszkałe - 1893

- nieruchomości niezamieszkałe - 76

Liczba osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (nieruchomości zamieszkałe) wg zadeklarowanej liczby osób (stan na 31.12.2018r.) – 5970 osób.

Różnica między liczbą osób zameldowanych na terenie gminy Grodzisko Dolne, a liczbą osób zadeklarowanych (wykazanych przez właścicieli nieruchomości jako osoby faktycznie zamieszkujące) wynosiła **2259 osób**. Wynika ona z faktu, iż część osób zameldowanych na pobyt stały nie przebywa na terenie gminy, jak np. osoby pracujące za granicą, osoby uczące się, studenci itp. Zobowiązane do uiszczania opłaty są osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość, bytujące na terenie danej nieruchomości (fakt zameldowania nie jest tożsamy z faktem przebywania, bytowania).

Od początku funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi tj. od roku 2013 w stosunku do 22 właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji, 20 nieruchomości okazało się niezamieszkałe. Wysłano 171 wezwań do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do właścicieli nieruchomości, którzy nie wywiązali się z tego obowiązku. W wyniku podjętych działań 129 właścicieli nieruchomości złożyło ww. deklarację. W 2018 roku 246 osób złożyło korektę deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spowodowanej dopisaniem lub odpisaniem ilości osób w danej nieruchomości.

Kalendarz wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych w najbliższym czasie na terenie gminy Grodzisko Dolne i okolic

Data	Nazwa wydarzenia	Lokalizacja
11-26 maja	58. Muzyczny Festiwal w Łańcutcie	Łańcut
18 maja	Noc Zwiedzania Rynku – Noc Muzeów	Jarosław
21 maja	Powiatowy Trójbój i Czwórbój Lekkoatletyczny	Kuryłówka
24 – 25 maja	Leżajska Noc Muzeów – imprezy i spotkania artystyczne	Leżajsk
25 maja	6 Bieg Zośki Turosz	Leżajsk
26 maja	Majowe Dni Białostrzegów – Koncert zespołu IRA	Białostrzegi
1 czerwca	MOTO DAY - Dzień dziecka z WBR Bikers – zlot motocyklowy (Rynek)	Białostrzegi
2 czerwca	Dzień Dziecka – Gry, zabawy, dmuchańce, koncert kapeli biesiadnej – Bar „U Żusta” nad Zalewem „Czyste”	Grodzisko Dolne
2 czerwca	Ogólnopolskie Prezentacje Tradycyjnych Potraw Wiejskich – Włosciańskie Jadło	GOK Giedlarowa
2 czerwca	Festiwal Kolorów „Igloo Club”	Grodzisko Dolne
7 czerwca	Dni Miasta Łańcuta	Łańcut
9 czerwca	Dzień Rodziny	OK Grodzisko Dolne
15 czerwca	Tropem Brzożańskiego Wilka	Brzoza Królewska
15 czerwca	„RETO” - koncert na żywo „Igloo Club”	Grodzisko Dolne
16 czerwca	Piknik Rodzinny – Plac przy Szkole Podstawowej w Grodzisku Dolnym	Grodzisko Dolne
16 czerwca	Festyn organizowany przez KGW i OSP Chodaczów (Plac przy remizie OSP w Chodaczowie)	Chodaczów
22 czerwca	Otwarcie sezonu kąpielowego na kąpielisku „Czyste”	Grodzisko Dolne
22 czerwca	Sobótki Świętojańskie z WOPR	Białostrzegi
23 czerwca	Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych – „Igloo Club”	ORW Grodzisko Dolne
26 czerwca	Szpaku - koncert na żywo „Igloo Club”	Grodzisko Dolne
30 czerwca	Mistrzostwa Modeli Latających na uwięzi	Wierzawice
30 czerwca	Disco Polo Show 2019	Krasne

Bieganie – pomysł na aktywne spędzenie czasu, poprawę kondycji fizycznej, samopoczucia i wspaniała okazja do nawiązywania nowych relacji i znajomości.

Mówi się, że ruch to zdrowie. Warto się ruszać i dbać o swoją kondycję. Można robić to na wiele sposobów – pływając, jeżdżąc na rowerze, tańcząc czy biegając. Bieganie do dyscyplina, która zyskuje coraz większą rzeszę zwolenników. Coraz częściej można spotkać osoby, które uprawiają ten sport amatorsko. W Grodzisku Dolnym także nie brakuje osób, które postanowiły zadbać o siebie, inwestując swój czas i energię w bieganie. Spotkać ich można w niedawno powstałej grupie biegowej, która nosi nazwę „Szalone Żółwie”.

Jak to wszystko się zaczęło? Od dwóch osób, które zaczęły wspólnie biegać i wspierać się w uprawianiu tego niełatwego sportu. Po jakimś czasie do grupy biegających dołączały coraz to nowe osoby, które do tej pory na

własną rękę uprawiały ten sport. Kiedy liczba wspólnie biegających osób powiększyła się znacznie, założona została grupa biegowa. Członkowie grupy nie tylko umawiają się na wspólne treningi, ale też przygotowują do zawodów, w których regularnie biorą udział. Są to przeróżne biegi, na zróżnicowane dystanse. Od kilkukilometrowych biegów, aż po półmaratony i maratony, biegi lokalne jak i te organizowane dalej. Celem biorących udział w zawodach jest często poprawianie własnych czasów oraz satysfakcja z przebiegnięcia coraz to dłuższych dystansów.

Aktualnie członkowie grupy, która jest częścią Stowarzyszenia „W Naszych Stronach” zaangażowani są w przygotowanie Biegu Żółwia – V Biegu Grodziskiego o puchar Wójta Gminy Grodzisko Dolne. Bieg odbędzie się

6 lipca 2019r. nad Zalewem „Czyste”. Dystans do pokonania to 12 kilometrów. Wystartować może każdy, kto czuje się na siłach, by pokonać dwunastokilometrowy dystans. Wszyscy pasjonaci biegania także zostali uwzględnieni – bieg dla dzieci na krótszy dystans oraz bieg dla osób niepełnosprawnych odbędą się przed biegiem głównym.

W dzisiejszym świecie bardzo ważnym jest, by potrafić odejść od monitora i zrobić coś dobrego dla swojego zdrowia. Grodziska Grupa Biegowa promuje zdrowy styl życia, podejmując promowanie stylu życia biegacza. Dla każdego chętnego znajdzie się miejsce w szeregach grupy, która regularnie spotyka się na wspólnym bieganiu.

Grupa biegowa

Kolejna inwestycja drogowa rozpoczęta

W dniu 4 marca 2019 roku gmina Grodzisko Dolne podpisała umowę na „Przebudowę drogi gminnej Nr 104574 R – Grodzisko Dolne – k/SKR-u w km 0+000-0+328”.

Całkowity koszt remontu drogi wynosi 565 103,94 PLN. Gmina otrzymała dofinansowanie na realizację inwestycji w wysokości 282 551,97 PLN.

Przewidywany termin zakończenia remontu drogi planowany jest na dzień 16 sierpnia br. Inwestycję realizuje Spółdzielnia Usług Drogowo-Rolniczych w Grodzisku Dolnym.

Zasady prawidłowego użytkowania instalacji solarnej

W związku z pytaniami kierowanymi do pracowników Urzędu Gminy przez mieszkańców użytkujących instalacje systemu solarnego informujemy:

1. Zasady użytkowania i warunki gwarancji systemu solarnego zawiera „Instrukcja obsługi systemu solarnego dla użytkownika indywidualnego”, dołączona do instalacji solarnej i przekazana użytkownikowi przez podmiot dokonujący montażu instalacji. Należy bezwzględnie stosować się do postanowień instrukcji.

2. Poniżej podajemy kilka zasad postępowania, wynikających z powyższej instrukcji, które należy stosować wprost:

a) w przypadku przerwy w korzystaniu z ciepłej wody trwającej dłużej niż 24 h w każdym przypadku należy załączyć FUNKCJĘ URLOPOWĄ na sterowniku,

b) w przypadku braku odbioru c.w.u

lub braku prądu przez dłuższy okres czasu (np. tydzień), w dni słoneczne należy zasłonić kolektory solarne folią nieprzepuszczającą promieni słonecznych,

c) należy bezwzględnie przestrzegać warunków gwarancji podanych w instrukcji obsługi, o których mowa w pkt. 8 instrukcji,

d) należy dbać o okresowe przeglądy instalacji elektrycznej w domu, zapewniające prawidłowość działania instalacji zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami ze szczególnym uwzględnieniem układu zasilania sterownika i anody (gniazdo elektryczne), zapewniającym prawidłowe działanie połączeń w gniazdach elektrycznych (sprawnie), oraz sprawdzać prawidłowość działania systemu uzimienia instalacji,

e) w okresie intensywnych opadów

śniegu należy zadbać o odśnieżanie kolektorów słonecznych i rurociągów do nich prowadzących,

f) podczas burzy należy wyłączać sterownik solarny ze źródła prądu,

g) należy kontrolować ciśnienie na manometrze urządzenia solarnego, sprawdzać czy nie ma wycieków glikolu oraz pamiętać o kontroli ciśnienia w naczyniu przeponowym c.w.u.

h) zaleca się kilka razy w roku, w celu oczyszczenia zaworu od osadów, poruszyć rączką zaworu (zamknij-otwórz), po czym bezwzględnie należy zostawić zawór w pozycji otwartej.

BARDZO WAŻNE! NIE WOLNO ZAKRĘCAĆ ZAWORÓW KULOWYCH na zasilaniu i powrocie od c.o.

3. Postępowanie w przypadku zgłaszania usterek:

W przypadku nieprawidłowego działania zamontowanej instalacji solarnej lub uwidocznienia wad instalacji, prosimy o **kontakt z Urzędem Gminy poprzez informację przekazaną drogą mailową, telefoniczną (17 2428265 wew. 233 lub 231) bądź osobiście (pok. nr 13)** w celu zgłoszenia usterek.

Zgłaszając awarię mailowo, prosimy o korzystanie z formularza zgłoszenia usterek zamieszczonego na stronie Urzędu Gminy.

Można również kontaktować się telefonicznie z serwisem instalacji pod numerem telefonu (34) 343 02 82 (pon. - pt. w godz. 8.00 - 15.00)

Katalog zdarzeń niepodlegających gwarancji:

- a)** uszkodzenie rurociągu zasilającego górną węzownicę z kotła c.o. spowodowane zakręceniem zaworów kulowych,
- b)** awaria zasobników spowodowana wyłączeniem anody tytanowej,
- c)** zmiana ustawień w sterowniku,
- d)** zapowietrzenie układu c.o.,
- e)** wycieki, rozszczelnienie układu spowodowane przegrzewami instalacji solarnej,
- f)** zapowietrzenie układu spowodowane przegrzaniem instalacji solarnej,
- g)** uszkodzenia czujnika spowodowane przegrzewami instalacji solarnej,
- h)** nieprawidłowe użytkowanie instalacji w przypadku pozostawienia starego zasobnika C.W.U,
- i)** uszkodzenia mechaniczne armatury oraz urządzeń wchodzących w skład instalacji,
- j)** uszkodzenia spowodowane przepięciem na sieci elektrycznej wywołanymi atmosferycznymi,
- k)** uszkodzenia czujnika, sterownika, pompy (urządzeń elektrycznych) –

przegryzione przez zwierzęta, uszkodzone mechanicznie,

l) awarie termostaticznego zaworu mieszającego i grzałki spowodowane odkładaniem się kamienia,

m) usługi typu: przeniesienia kolektorów, wymiana źródła ciepła, przeniesienie osprzętu podlegają wycenie indywidualnej,

Najczęściej zadawane pytania

1. Dioda sygnalizacyjna na zasilaczu anody tytanowej świeci na czerwono. Należy sprawdzić jakość połączenia kabla od anody - zarówno przy zasilaczu jak i samej anodzie. Jeżeli kabel jest poluzowany należy docisnąć wtyczkę. Jeżeli wszystkie połączenia są poprawne, a dioda nadal sygnalizuje usterkę czerwonym światłem należy zgłosić usterkę.

2. Wystąpił wyciek z zaworu bezpieczeństwa. Najczęstszą przyczyną wycieku z zaworu bezpieczeństwa jest brak reduktora ciśnienia w instalacji. Jeżeli w budynku jest reduktor, a zawór mimo to się otwiera należy zmniejszyć ciśnienie na reduktorze. Jeżeli zmniejszenie ciśnienia nie odniosło pożądanego skutku należy zgłosić usterkę.

3. Wystąpiła przerwa w dostawie energii elektrycznej, sterownik przestał działać. Po włączeniu zasilania sterownik powróci do swoich ustawień i instalacja podejmie pracę po schłodzeniu kolektorów.

4. Załączył się alarm na sterowniku. Załączenie alarmu występuje najczęściej w przypadku chwilowego zaniku prądu. Załączenie alarmu jest spowodowane nagłym wzrostem temperatury panela solarne (powyżej temperatury alarmowej zaprogramowanej na sterowniku) w wyniku braku pracy pompy solarnej spowodowanej brakiem

zasilania. Należy odczekać do czasu spadku temperatury na panelu solarnym, pompa zostanie samoczynnie załączona i praca układu wróci do normy. Obniżenie temperatury nastąpi najprawdopodobniej wieczorem, a układ uruchomi się następnego dnia po wschodzie słońca.

5. Czy sterownik można odłączyć od źródła zasilania? Nie należy wyłączać sterownika z prądu. Można również wprowadzić zabezpieczenie w postaci UPS-a, który ma za zadanie w chwili odcięcia zasilania z sieci automatycznie podtrzymać pracę podłączonych urządzeń do czasu ponownego przywrócenia zasilania, jednak nie dłużej niż pojemność jego akumulatora (zalecany UPS tylko z pełną sinusoidą). Najczęściej UPS-y stosuje się przy komputerach w celu zabezpieczenia niespodziewanej utraty danych. Wyjątkiem, kiedy należy wyłączyć instalację z zasilania jest burza.

6. Spadek ciśnienia na manometrze przy grupie pompowej. Spadek ciśnienia wieczorem lub w nocy jest rzeczą naturalną przy obniżeniu się temperatury na zewnątrz. Również wzrost ciśnienia podczas pracy układu jest naturalny. Glikol jest substancją o dużej rozprężalności związanej ze wzrostem jego temperatury. Optymalne ciśnienie dla pracy układu to od 1 bar do 4 bar. Stały spadek ciśnienia poniżej 1 bar oznacza wyciek glikolu z instalacji solarnej.

UWAGA! Gwarancja nie obejmuje uszkodzeń powstałych z winy użytkownika.

W przypadku nieuzasadnionego wezwania serwisu koszt pokrywa użytkownik.

które odbywać się będą na korcie tenisowym na obiekcie sportowym LKS „Grodziszczanka” w Grodzisku Górnym.

Turnieje odbywać się będą w następujących kategoriach:

- 1) kategoria młodzieżowa - młodzież ur. w 2004 roku i młodszy
- 2) kategoria kobiet - OPEN
- 3) kategoria mężczyzn - OPEN

Zapisów na powyższe turnieje można dokonywać osobiście w czasie otwarcia kortu tj. poniedziałek niedziela w godz. 14.00 - 20.00 lub telefonicznie: Józef Miś - kom. 603 665 338 do dnia 22.05.2019r.

Spotkanie organizacyjne dotyczące zasad i regulaminu turniejów oraz terminarza gier w dniu 23.05.2019r. o godz. 19.00 w sali audiowizualnej na stadionie LKS „Grodziszczanka”.

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do rozstawienia 8 osób w każdej kategorii w drabince turniejowej.

Zasady i regulamin turniejów dostępne na stronie internetowej Urzędu Gminy: www.grodziskodolne.pl

Serdecznie zapraszamy!

OGŁOSZENIA DROBNE

1. **SPRZEDAŻ KUR NIOSEK** / 8zł/szt / Tel. 880 727 470
2. **SPRZEDAŻ TARCICY** / Tel. 503 544 983
3. **DREWNO** / Buk, Grab, Dąb, Jawor, Brzoza / Metry lub kominkowe / Tel. 725 721 749
4. **MALOWANIE DACHÓW** / Tel. 784 583 979 / 788 121 782
5. **USŁUGI REMONTOWE** / Malowanie, tapetowanie, szpachlowanie / Tel. 607 228 383
6. **SPRZEDAM ZIEMIĘ** / Około 30-40 m³ (kubików) / Tel. 697 239 057
7. **USŁUGI REMONTOWO-BUDOWLANE** / Układanie płytek i paneli / Tel. 516 450 875
8. **ZATRUDNIĘ PRACOWNIKÓW DO PRACY** / stawianie, remonty dachów / Tel. 604 965 102
9. **SPRZEDAŻ ŻWIRU I PIASKU (żółty, podsypkowy, płukany), transport** / Tel. 608 527 680
10. **USŁUGI TRANSPORTOWE** / Tel: 17 243 64 66
11. **USŁUGI KOMINIARSKIE** / Tel: 603 447 900, 723 088 465
12. **KOMINIARZ** / Tel: 726 725 487

REKLAMA PŁATNA

SKLEP SPORTOWO-ROWEROWY
PRZENIESIONY Z UL. BLACHARSKIEJ NA UL. MICKIEWICZA 74
O BOK DWORCA- NAD ROSSMANNEM

sezamek
wszystko dla dzieci

GIEDLAROWA 278

TEL. 17 242 58 90

sklep@sezamek-zabawki.pl

- *wózki
- *foteliki
- *łóżeczka
- *materace
- *pościele
- *krzeselka
- *zabawki
- *art.szkolne
- *akcesoria do pielęgnacji niemowląt
- *akcesoria dla mam

**DUŻY WYBÓR
NISKIE CENY!**

Zapraszamy na zakupy!

super cena super okazja **mega PROMOCJA** **WADEP**

Traktor gigant+przyczepa **123,99 zł**

Taczki **34,99 zł**

Stolik z zabawkami **76,99 zł**

Kpl. do piasku wielki **35,99 zł**

Crystal
Ballroom

**DOM WESELNY
CRYSTAL BALLROOM
GRODZISKO DOLNE 242A**

WOLNE TERMINY 2019-2020

WESELA

KOMUNIE, CHRZCINY, URODZINY,
IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE, STYPY,
CATERING, OBIADY RODZINNE

ORGANIZACJA PRZYJĘCIA WESELNEGO JUŻ OD 140 ZŁ/OS
IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE, CATERING ORAZ STYPY JUŻ OD 30 ZŁ/OS

Biuro Domu Weselnego znajduje się w
Hotelu-Restauracji Stokrotka w Giedlarowej 278.
e-mail: biuro@wesela-crystal.pl .tel: 609-482-000

Restauracja Stokrotka

STOKROTKA

Wesela, Komunie, Chrzcziny,
Urodziny, Stypy, Catering,
Obiady Rodzinne

Zapraszamy na
codziennie nowy
zestaw dnia
(zupa + danie główne)
za jedyne

Obiady
Zupy
Salatki
Pizza
Burgery
Fast food
Drinki
Noclegi

14zł

ZAMÓWIENIA, DOWÓZ I REZERWACJE
17-24-25-107

Zapraszamy Pn-Czw 12:00-21:00
Pi-Nd 12:00-22:00

Giedlarowa 278, 37-300 Leżajsk

facebook.com/stokrotkarestauracja

Restauracja Stokrotka posiada 160 miejsc siedzących.
Oferujemy możliwość zarezerwowania stolików, a także
rezerwacji sal indywidualnych i całej restauracji
na imprezy okolicznościowe.

WIĘCEJ O SALI I TERMINACH
609-482-000

STOKROTKA@RESTAURACJA-STOKROTKA.PL

